

Криворотько Назар Олександрович,
курсант навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник:
професор кафедри оперативно-
розшукової діяльності Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент
Марков Михайло Миколайович

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО КОРУПЦІЙНОГО СУБ'ЄКТА В ОСОБІ ВОЛОНТЕРА

Ознаки спеціального суб'єкта злочину виявляють та відображають різно-манітні особливості особи, яка вчинила злочин, характеризуючи особистість. Ці властивості підкреслюються законодавцем у конкретних складах. Вони настільки істотні, що їхня наявність з погляду кримінального закону або робить діяння суспільно небезпечним, або різко змінює характер та ступінь суспільної небезпеки.

Разом із відновленням традицій благодійності як невід'ємна її складова у незалежній Україні починає активно розвиватися волонтерський рух. Це благодійна діяльність, яка здійснюється фізичними особами на засадах неприбуткової діяльності, без заробітної платні, просування по службі, заради добробуту та процвітання спільнот і суспільства загалом; гуманістична діяльність, яка спрямована на соціальну допомогу певним верствам населення, розвиток добробуту та процвітання суспільства.

Україна опинилася в ситуації необхідності швидких та вдалих реформ, відповідно до яких є необхідним подальше удосконалення кримінального законодавства. Однак залишається багато питань, що впливають на якість і ефективність цього законодавства. Вирішення ж багатьох проблем знаходиться в площині законотворення і правозастосовної діяльності.

Разом з унікальним явищем волонтерства в Україні з'явилися псевдо-волонтери-аферисти й шахраї, а також, люди, що збирають гроші з різних волонтерських груп та спільнот за вигаданими приводами. Збором коштів на потребу армії, територіальної оборони, переселенців й інших нужденних з першого дня повномасштабної війни між Росією та Україною

почали займатися не лише офіційні структури чи благодійні фонди. У ці ряди стали також небайдужі громадяни, які мали змогу закупувати та доставляти необхідні, часом дефіцитні речі.

І ті, й інші завдають величезної шкоди волонтерському руху, підриваючи довіру до нього і змушуючи волонтерів кілька разів перевіряти, чи дійсно людина або сім'я потребують допомоги чи це шахраї. Нова системна якість корупційної злочинності чітко простежується в посиленні її організованості і спробах активної протидії соціальному контролю.

Сучасний корупційний волонтер – фізична особа, яка добровільно здійснює соціально спрямовану прибуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги або послуги, що платно виконуються чи надаються. Можливе безоплатне виконання робіт або надання послуг, що здійснюються на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин.

Також корупційною складовою є участь волонтерів у діяльності організації та установи, які є прибутковими, порушенні принципів законності, гуманності, рівності.

Фальсифікована волонтерська діяльність своїм здійсненням найбільше шкодить таким напрямам як:

- надання волонтерської допомоги Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, дії правового режиму надзвичайного чи воєнного стану, проведення бойових дій чи здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Україні, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та/або іншої країни проти України;

- надання волонтерської допомоги для подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, а також для післявоєнного відновлення і розвитку України;

- надання волонтерської допомоги особам/сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах через шкоду, завдану бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією, збройною агресією Російської Федерації проти України.

Безсумнівно, корупція, як окремих вид злочинності, видозмінюється, вона існує в суспільстві і нерозривно взаємопов'язана з ним. Антикорупційні кампанії, яких було

багато, аж ніяк не вплинули на зростаючу поширеність цього антисоціального явища. Особливої актуальності у нинішній час має набувати саме боротьба із шахрайською волонтерською діяльністю, оскільки саме вона становить значну небезпеку для незахищених суспільних прошарків населення у зв'язку зі збройною агресією РФ.

Список використаних джерел

1. Спеціальний суб'єкт злочину за новим кримінальним законодавством Д. В. Бараненко. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/216831/216926>.

2. Закон України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1780-20#Text>.

3. Закон України «Про волонтерську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>.

Купренюк Єлизавета Віталіївна,
курсант навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник:
професор кафедри оперативно-
розшукової діяльності Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент
Марков Михайло Миколайович

ЕЛЕКТРОННЕ ДЕКЛАРУВАННЯ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Корупція належить до найбільш небезпечних негативних соціальних явищ, що призводять до руйнування основ правопорядку і різко ослабляють усі державні інститути. Як свідчить світовий історичний досвід, поширеність корупції значно зростає в періоди великих соціальних потрясінь. На жаль, соціальні перетворення, що почалися в другій половині 80-х років ХХ століття, сприяли тому, що корупція стала однією з характеристик сучасної дійсності. Упродовж останніх десятиліть в нашій країні спостерігається поступальне і інтенсивне зростання числа і видів корупційних правопорушень. З кожним роком ситуація стає усе більш напруженою.